Regio Kop van NH

Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN)
Advies aan de gemeenteraden

Portefeuillehouder(s):	Burgemeesters J.A. de Boer, M. Pol, R. van Dam en M. van Kampen
Steller/penvoerder:	Toine Bugel – t.bugel@denhelder.nl
Datum overleg RRN:	5 februari 2026
Datum B&W-besluit:	Den Helder, Schagen en Hollands Kroon: 27 januari 2026 Texel: 20 januari 2026
Onderwerp:	Zienswijze op de Kadernota Veiligheidsregio Noord Holland Noord 2027
Openbaarheid documenten:	Ja

Kern van het voorstel
Dit voorstel betreft het gezamenlijke advies om een zienswijze in te dienen op de Kadernota 2027 van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN). De VRNHN speelt een cruciale rol in crisisbeheersing en hulpverlening, met als missie het voorkomen en beperken van leed en schade. De vier kopgemeenten; Den Helder, Hollands Kroon, Schagen en Texel geven een zienswijze af over de inhoud van de Kadernota.

Voorgesteld advies
De RRN wordt voorgesteld om de gemeenteraden te adviseren over: 1. Een zienswijze af te geven voor de Kadernota 2027 van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN) op de volgende punten: - **Structurele verhoging voor versterken informatiefundament** Ten aanzien van de gevraagde structurele investering van € 198.000 voor versterking van het informatiefundament is akkoord, wel verzoeken we als kopgemeenten om alternatieven te verkennen om deze versterking te realiseren, bijvoorbeeld door herprioritering van lopende projecten en werkzaamheden, een efficiëntieverbetering of procesoptimalisatie binnen bestaande takenpakketten, of het intensiveren van het zoeken naar externe financiering. - **Structurele verhoging in verband met hogere prijsstijging en rentekosten dan indexatie voor brandweermaterieel** Ten aanzien van de gevraagde structurele verhoging in verband met hogere prijsstijging en rentekosten dan indexatie voor brandweermaterieel (autonome kostenontwikkeling), verzoeken de kopgemeenten om een nadere onderbouwing met betrekking tot de hoogte van de gestegen kosten ad € 1.687.000, met name of

de hoogte van dit bedrag realistisch is, en welke risico's het verlengen van afschrijftermijnen in de praktijk met zich meebrengt.

De RRN adviseert

Vastgesteld in de vergadering van 5 februari

Griffier Voorzitter

Wettelijke grondslag

De wettelijke grondslag voor het indienen van de zienswijze op deze stukken is vastgelegd in artikel 4 van de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen 2019 (FUGR 2019). Andere stukken waarin dit naar voren komt zijn:

- notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' uit 2018,
- de Gemeenschappelijke Regeling "Veiligheidsregio Noord-Holland Noord" zelf,
- Wet gemeenschappelijke regelingen, artikel 34b en artikel 35, derde lid.

Beoogd bestuurlijk/maatschappelijk doel/effect

Deze adviezen zijn opgesteld voor en door de vier gemeenten in de Kop van Noord-Holland (Den Helder, Schagen, Hollands Kroon en Texel). De financiële stukken van de VRNHN worden samen met de financiële stukken van de andere gemeenschappelijke regelingen in een Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN) besproken. De kopgemeenten staan samen garant voor de financiële resultaten (positief/negatief) van de VRNHN, in samenwerking met de andere gemeenten in de regio. Naast een goede uitoefening van de wettelijke taken is een gezonde financiële huishouding van belang. Hierop wordt in deze zienswijze op gestuurd. Door de financiële stabiliteit in de organisatie te borgen, wordt de basis gelegd voor een toekomstbestendige uitvoering van deze kerntaken, die cruciaal zijn voor de veiligheid en gezondheid van de inwoners.

Dit advies draagt daarnaast op de lange termijn bij aan het waarborgen van een effectieve en efficiënte uitoefening van de wettelijke taken en opgedragen taken van de VRNHN. De VRNHN voert voor de zestien gemeenten in Noord-Holland Noord de taken uit op het gebied van crisisbeheersing, brandweerzorg (inclusief risicobeheersing en Veilig Leven), geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (GHOR), Zorg- en Veiligheidshuis en de meldkamer. Daarnaast voert de VRNHN voor elf gemeenten in deze regio taken uit op het gebied van ambulancezorg.

Motivering

Waardering voor inzet

Het afgelopen jaar was intensief, mede door de nieuwe ontwikkelingen en dreigingen. De kopgemeenten spreken dan ook hun waardering uit voor de inzet en toewijding van de VRNHN.

De kadernota en structurele verhoging van de gemeentelijke bijdrage

Structurele verhoging voor versterken informatiefundament

De Veiligheidsregio vraagt een structurele investering voor het versterken van het informatiefundament. Dit is noodzakelijk om te voldoen aan het verbeterplan informatiebeheer,

voortvloeiend uit het verzwaard toezicht van de provinciale archiefinspectie, en om te voldoen aan toenemende wettelijke eisen en de groeiende complexiteit van informatievoorziening. De benodigde structurele investering bedraagt € 862.000. Middels de Kadernota 2027 wordt echter alleen een structurele investering van € 198.000 gevraagd voor het absoluut noodzakelijke. Toekomstige investeringen worden daarbij niet uitgesloten.

Het belang van een professioneel en robuust informatiefundament kan niet worden onderschat. Risico's zoals datalekken, ontoereikende besluitvorming, onvindbare informatie en juridische kwetsbaarheid onderstrepen dat onvoldoende investering problematisch is. Het feit dat het verzwaard toezicht is opgeheven onder voorwaarde van uitvoering van het verbeterplan, benadrukt de urgentie.

Hoewel de kopgemeenten de noodzaak onderkennen, is de gevraagde structurele verhoging van € 198.000 voor de kopgemeenten een forse extra last in een tijd van financiële krapte. Het is daarom essentieel om kritisch te kijken of de Veiligheidsregio deze versterking ook op andere manieren kan realiseren, zonder direct extra middelen te vragen. Bijvoorbeeld door het herprioriteren van taken, werkzaamheden of projecten, waarbij capaciteit, middelen en budget wordt verschoven naar versterking van het informatiefundament, of het doorvoeren van efficiëntieverbeteringen door procesoptimalisatie en digitalisering. Ook zou de Veiligheidsregio de zoektocht naar externe financiering voor deze versterking kunnen intensiveren.

De Veiligheidsregio geeft zelf aan dat fasering noodzakelijk is en dat volledige controle over informatievoorziening pas in 2028 wordt bereikt. De kopgemeenten onderschrijven dat een eerste stap nodig is, maar vragen nadrukkelijk aandacht voor een strakke monitoring van kosten en effectiviteit, waarbij de impact op de gemeentelijke begrotingen wordt meegenomen.

<u>Structurele verhoging in verband met hogere prijsstijging en rentekosten dan indexatie voor brandweermaterieel</u>
De Veiligheidsregio geeft aan dat de afschrijvings- en rentelasten van het brandweermaterieel harder stijgen dan de prijsindexatie die de Veiligheidsregio op basis van de FUGR ontvangt. Deze stijgingen worden ingegeven door inflatie en marktomstandigheden. Vanwege het feit dat de Veiligheidsregio een kapitaalintensieve organisatie is, is de impact van inflatie en gewijzigde marktomstandigheden groot. Dit leidt tot structureel extra kosten van €1.687.000 vanaf 2027.

De Veiligheidsregio stelt voor om langere afschrijvingstermijnen te hanteren waardoor dit voor een deel gedekt kan worden en € 426.000 oplevert. Daarnaast wordt middels de Kadernota 2027 om een structurele verhoging van € 1.261.000 gevraagd.

Dat de impact van inflatie en marktomstandigheden leidt tot een verhoging van kosten die niet gedekt kunnen worden uit de indexatie, lijkt een gegeven en is verklaarbaar. Het ontbreekt de kopgemeenten echter aan transparantie met betrekking tot de hoogte van dit bedrag. In hoeverre is dit bedrag realistisch? Welke risico's brengt het verlengen van afschrijvingstermijnen in de praktijk met zich mee? En hoe realistisch zijn die riscio's?

De huidige financiële situatie rond het brandweermaterieel is niet alleen een gevolg van externe factoren zoals inflatie en rentestijgingen, maar ook het directe resultaat van bestuurlijke keuzes die in het verleden door het algemeen bestuur (gesteund door zienswijzen van de gemeenteraden) zijn gemaakt.

Er is bewust gekozen voor het handhaven en versterken van het fijnmazige brandweernetwerk met 52 posten verspreid over de regio. Deze fijnmazigheid is essentieel voor een snelle en lokale brandweerzorg, en vormt de ruggengraat van de operationele paraatheid in de regio. Dit

model vereist echter ook een relatief groot en divers materieelbestand, met onder meer tankautospuiten, hoogwerkers en specialistische voertuigen, die allen kapitaalintensief zijn. Het volume van dit materieel is sinds de regionalisering vrijwel onveranderd gebleven, in lijn met de bestuurlijke wens om de kwaliteit en bereikbaarheid van de brandweerzorg te waarborgen.

Daarnaast heeft het algemeen bestuur vorig jaar, bij de vaststelling van de Kadernota 2026, (tevens gesteund door zienswijzen van de gemeenteraden) besloten om niet te willen bezuinigen op repressief brandweermaterieel.

Deze keuzes dragen er mede aan bij dat de stijging van de materieellasten groter is dan de op basis van de FUGR doorgevoerde prijsindexaties.

Vanuit dit perspectief is het begrijpelijk dat de Veiligheidsregio extra middelen vraagt. Het is een voortzetting van het door het algemeen bestuur en de gemeenteraden gezamenlijk gedragen beleid om de fijnmazigheid en kwaliteit van de brandweerzorg te behouden. Het niet beschikbaar stellen van deze middelen zou betekenen dat de eerder gemaakte keuzes — die tot op heden breed gedragen zijn — onder druk komen te staan.

Hoewel de kopgemeenten dus de noodzaak van deze investering onderkennen en hiermee instemmen, wordt benadrukt dat deze extra lasten een reële financiële druk vormen. De context van krappe gemeentelijke begrotingen maakt het noodzakelijk dat dergelijke verhogingen goed worden gemotiveerd en dat er transparantie is over de kostenontwikkeling.

De kopgemeenten zijn dus in principe akkoord met de gevraagde structurele verhoging van € 1.261.000 voor brandweermaterieel, omdat deze voortkomt uit een doordachte en breed gedragen bestuurlijke keuze voor het behoud van een fijnmazige, lokaal verankerde brandweerzorg. Tegelijkertijd vragen de kopgemeenten dus om een onderbouwing van de hoogte van de extra kosten van € 1.687.000, zodat er transparantie blijft over de financiële ontwikkelingen.

Alternatieven (inclusief argumenten)

Alternatief voor het advies: geen zienswijze op versterking informatiefundament
Dit alternatief houdt in dat er geen zienswijze wordt gegeven op de extra gevraagde investering van € 198.000 voor versterking van het informatiefundament, waardoor er zonder terughoudendheid akkoord wordt gegeven op de gevraagde investering. Door zonder terughoudendheid extra middelen toe te kennen, bestaat het risico dat de Veiligheidsregio minder sterk wordt geprikkeld om intern te optimaliseren, herprioriteren of innovatief te zoeken naar kosteneffectieve oplossingen. In de context van krappe gemeentelijke begrotingen wordt dit alternatief daarom afgeraden.

Alternatief voor het advies: niet akkoord met de gevraagde verhoging in verband met hogere prijsstijging en rentekosten dan indexatie voor brandweermaterieel
Dit alternatief houdt in dat er wel een zienswijze wordt gegeven op de extra gevraagde structurele verhoging van € 1.261.000 in verband met de hogere materiaallasten, waarbij niet akkoord wordt gegaan met de structurele verhoging. Dit ook in de context van krappe gemeentelijke begrotingen en het feit dat met deze gevraagde structurele verhoging, de bezuinigingsdoorvoering van 4% van vorig jaar voor een deel teniet wordt gedaan. Het is echter een bewust bestuurlijke keuze geweest om het model van een fijnmazige brandweerorganisatie te hanteren, waarbij er ook niet bezuinigd dient te worden op repressief brandweermaterieel. Zonder de extra middelen komt het behoud van het fijnmazige brandweermodel onder druk te staan. Het voortdurend wijzigen van bestuurlijke keuzes of ingegaan beleid draagt niet bij aan heldere en consistente besluitvorming en raakt de stabiliteit van de Veiligheidsregio en kan ook leiden tot onrust en onzekerheid bij alle brandweervrijwilligers. Daarom wordt dit alternatief afgeraden.

Lokaal maatwerk

Niet van toepassing op dit voorstel. De kopgemeenten hebben unaniem ingestemd met het voorstel om een zienswijze af te geven op de Kadernota 2027.

Gevolgen algemene middelen en begroting

De gevraagde extra bijdrage 2027 voor gemeenten bestaat uit:
- Het Meerjarenontwikkelplan Brandweer deel 2027, zijnde € 1.245.072;
- De loon-en prijsindexatie conform de FUGR ad 7,6%, zijnde € 4.453.621;
- De extra bijdrage in verband met hogere prijsstijging en rentekosten dan indexatie voor brandweermaterieel, zijnde € 1.261.000;
- De extra bijdrage voor versterking van het informatiefundament, zijnde € 198.000.

De verdeelsleutel 2027 wordt pas in februari 2026 bekend gemaakt.
De verdeelsleutel in 2026 bedraagt volgens de begroting 2026 van de Veiligheidsregio:
- voor Den Helder 8,3%
- voor Schagen 7,5%
- voor Hollands Kroon 7,4%
- voor Texel 3,3%;

De bovengenoemde financiële consequenties (indien en voor zover bij de vaststelling ervan niet door het algemeen bestuur anders wordt besloten) worden door de individuele gemeenten meegenomen bij de opstelling van hun eigen perspectiefnota's c.q. begrotingen.

Dekking:

Toelichting:

Communicatie

Op basis van het regionaal raadsadvies wordt er in de lokale gemeenteraad een besluit genomen over de financiële stukken van de VRNHN. De colleges van burgemeester en wethouders versturen de brief met daarin de zienswijze van de betreffende gemeenteraad aan het dagelijks bestuur van de VRNHN.

Achtergrondcontext

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief Kadernota 2027
2. Kadernota VRNHN 2027